

AB 2015/328: Naturalisatieverzoek. Achterwege laten indexering drempelbedrag vermogenssanctie voor weigering naturalisatie onvoldoende gemotiveerd.

Instantie:	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State	Datum:	29 april 2015
Magistraten:	Mrs. R. van der Spoel, A.B.M. Hent, G. van der Wiel	Zaaknr:	201407529/1/V6
Conclusie:	-		
Noot:	B. Wallage	Roepnaam:	-
Brondocumenten:	ECLI:NL:RVS:2015:1315, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 29-04-2015		

Wetgeving: Art. 9 lid 1 aanhef en onder a Rijkswet op het Nederlanderschap

Brondocument: ABRvS, 29-04-2015, nr. 201407529/1/V6

Essentie

De staatssecretaris heeft onvoldoende gemotiveerd waarom het drempelbedrag dat door het ontbreken van indexering sinds 1994 ongewijzigd is gebleven, niettemin hanteerbaar is gebleven als maatstaf ter uitvoering van het openbare-ordebeleid bij naturalisatieverzoeken.

Samenvatting

Naar aanleiding van de door appellant in zijn zienswijze van 9 augustus 2013 aangevoerde klacht dat de staatssecretaris door in de Handleiding niet een bepaling op te nemen vergelijkbaar met artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht en in weerwil van de ontwikkeling van de consumentenprijsindex het drempelbedrag nooit aan te passen, onredelijk beleid voert, heeft de staatssecretaris zich op het standpunt gesteld dat een en ander losstaat van het openbare-ordebeleid in het kader van naturalisatie en dat voor de toepassing daarvan het drempelbedrag uitgangspunt is ter beantwoording van de vraag of het ernstige vermoeden bestaat dat een verzoeker gevaar voor de openbare orde vormt. Gelet op hetgeen appellant vanaf het begin van de procedure over het niet-

indexeren van het drempelbedrag naar voren heeft gebracht, heeft de staatssecretaris ten onrechte volstaan met de overweging dat het drempelbedrag is neergelegd in het toepasselijke beleid, dat niet is gebleken van zodanig bijzondere omstandigheden dat hij van het beleid zou moeten afwijken, dat de omstandigheid dat appellant het niet eens is met het beleid daaraan niet afdoet en dat tot nu toe geen aanleiding is gevonden het drempelbedrag aan te passen. Nu de staatssecretaris de hiervoor onder 4 geschetste geldontwaarding op zichzelf niet betwist, had het op zijn weg gelegen nader uiteen te zetten waarom het drempelbedrag dat, door het ontbreken van indexering, sinds de invoering van de Handleiding voor de toepassing van de RWN van augustus 1994 ongewijzigd is gebleven, niettemin hanteerbaar is gebleven als maatstaf ter uitvoering van het openbare-ordebeleid bij de beoordeling van naturalisatieverzoeken.

Partij(en)

Uitspraak op het hoger beroep van appellant, tegen de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 24 juli 2014 in zaak nr. 14/22 in het geding tussen:

appellant

en

de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Uitspraak

Procesverloop

Bij besluit van 9 september 2013 heeft de staatssecretaris het verzoek van appellant om hem het Nederlanderschap te verlenen (hierna: het verzoek), afgewezen.

Bij besluit van 18 november 2013 heeft de staatssecretaris het door appellant daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 24 juli 2014 heeft de rechtbank het door appellant daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; *red.*).

Tegen deze uitspraak heeft appellant hoger beroep ingesteld.

De staatssecretaris heeft een verweerschrift ingediend.

Appellant heeft een nader stuk ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 5 maart 2015, waar appellant, bijgestaan door mr. W.P.R. Peeters, advocaat te Rijsbergen, en de staatssecretaris, vertegenwoordigd door mr. A.J.M. Magram-Tetteroo, werkzaam bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, zijn verschenen.

Overwegingen

1. Ingevolge artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, van de Rijkswet op het Nederlanderschap (hierna: de RWN) wijst de staatssecretaris een verzoek om naturalisatie af, indien op grond van het gedrag

van de verzoeker ernstige vermoedens bestaan dat deze gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden, of de veiligheid van het Koninkrijk.

Volgens de Handleiding voor de toepassing van de RWN 2003 (hierna: de Handleiding) wijst de staatssecretaris een verzoek om naturalisatie wegens gevaar voor de openbare orde af, indien in de periode van vier jaar direct voorafgaande aan het verzoek of het besluit daarop (de zogenoemde rehabilitatieperiode) een sanctie ter zake van een misdrijf is opgelegd of ten uitvoer is gelegd. Elke vermogenssanctie van € 453,78 (hierna: het drempelbedrag) of meer leidt tot afwijzing van het verzoek (hierna: het openbare-ordebeleid).

Voorts is het volgens de Handleiding in zeer bijzondere gevallen mogelijk dat de staatssecretaris een verzoek dat hij volgens bovenstaande regels moet afwijzen, toch inwilligt. Voor de eenduidigheid, de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid is het van het grootste belang dat de staatssecretaris niet snel van het beleid afwijkt en moet hij zeer grote terughoudendheid betrachten, aldus de Handleiding. Bijzondere omstandigheden kunnen hoogstens tot de conclusie leiden dat de verzoeker geen gevaar vormt voor de openbare orde. Indien wel ernstige vermoedens bestaan dat de verzoeker een gevaar voor de openbare orde vormt, mag de staatssecretaris hem volgens de Handleiding niet naturaliseren.

2. Niet is in geschil dat het Openbaar Ministerie op 23 maart 2011 appellant een geldboete van € 600 heeft opgelegd, wegens overtreding van artikel 8, derde lid, aanhef en onder a, van de Wegenverkeerswet 1994. Dit strafbare feit, het onder invloed besturen van een personenauto/motor, is een misdrijf. Appellant heeft de geldboete op 17 augustus 2011 betaald.
3. De staatssecretaris heeft het verzoek afgewezen omdat ernstige vermoedens bestaan dat appellant een gevaar voor de openbare orde vormt, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, van de RWN. De staatssecretaris heeft zich voorts op het standpunt gesteld dat het hem, gelet op het drempelbedrag en de dwingende bewoordingen van artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, van de RWN, niet vrijstaat om appellant alsnog in aanmerking te laten komen voor naturalisatie.
4. Appellant betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de staatssecretaris onredelijk beleid voert door het drempelbedrag niet te koppelen aan de geldontwaarding, maar een vast bedrag te hanteren, dat is geënt op duizend gulden en sinds de invoering van de euro in Nederland op 1 januari 2002 niet is aangepast. Het effect van dit beleid is dat, waar onder de werking van de Handleiding voor de toepassing van de RWN een boete van duizend gulden — bij de geldomwisseling op 1 januari 2002 € 453,78 — de drempel voor de toepasselijkheid van het openbare-ordebeleid vormde, die drempel, gelet op de geldontwaarding, steeds lager is komen te liggen. Indien de staatssecretaris het drempelbedrag wel had geïndexeerd, had dat bedrag ten tijde van de boeteplegging bij € 626,22 gelegen en had de staatssecretaris hem voormeld strafbaar feit niet tegengeworpen, aldus appellant.
- 4.1. Naar aanleiding van de door appellant in zijn zienswijze van 9 augustus 2013 aangevoerde klacht dat de staatssecretaris door in de Handleiding niet een bepaling op te nemen vergelijkbaar met artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht en in weerwil van de ontwikkeling van de consumentenprijsindex het drempelbedrag nooit aan te passen, onredelijk beleid voert, heeft de staatssecretaris zich op het standpunt gesteld dat een en ander losstaat van het openbare-ordebeleid in het kader van naturalisatie en dat voor de toepassing daarvan het drempelbedrag uitgangspunt is ter beantwoording van de vraag of het ernstige vermoeden bestaat dat een verzoeker gevaar voor de openbare orde vormt. Gelet op hetgeen appellant vanaf het begin van de procedure over het niet-indexeren van het drempelbedrag naar voren heeft gebracht, heeft de

staatssecretaris ten onrechte volstaan met de overweging dat het drempelbedrag is neergelegd in het toepasselijke beleid, dat niet is gebleken van zodanig bijzondere omstandigheden dat hij van het beleid zou moeten afwijken, dat de omstandigheid dat appellant het niet eens is met het beleid daaraan niet afdoet en dat tot nu toe geen aanleiding is gevonden het drempelbedrag aan te passen. Nu de staatssecretaris de hiervoor onder 4 geschetste geldontwaarding op zichzelf niet betwist, had het op zijn weg gelegen nader uiteen te zetten waarom het drempelbedrag dat, door het ontbreken van indexering, sinds de invoering van de Handleiding voor de toepassing van de RWN van augustus 1994 ongewijzigd is gebleven, niettemin hanteerbaar is gebleven als maatstaf ter uitvoering van het openbare-ordebeleid bij de beoordeling van naturalisatieverzoeken. Het betoog slaagt.

5. Het hoger beroep is gegrond. De aangevallen uitspraak moet worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep tegen het besluit van 18 november 2013 alsnog gegrond verklaren. Dat besluit komt wegens strijd met artikel 7:12, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht voor vernietiging in aanmerking. De staatssecretaris moet een nieuw besluit op het gemaakte bezwaar nemen met inachtneming van hetgeen in voorliggende uitspraak is overwogen.
6. De staatssecretaris moet op na te melden wijze tot vergoeding van proceskosten worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 24 juli 2014 in zaak nr. 14/22;
- III. verklaart het in die zaak ingestelde beroep gegrond;
- IV. vernietigt het besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 18 november 2013, kenmerk Z1-4071411369;
- V. veroordeelt de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie tot vergoeding van bij appelland in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1960 (zegge: negentienhonderdzesentwintig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;
- VI. gelast dat de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie aan appelland het door hem betaalde griffierecht ten bedrage van € 406 (zegge: vierhonderdzes euro) voor de behandeling van het beroep en het hoger beroep vergoedt.

Noot

Auteur: B. Wallage

1. In bovenstaande uitspraak oordeelt de Afdeling dat de staatssecretaris onvoldoende heeft gemotiveerd waarom het drempelbedrag ondanks het ontbreken van indexering niettemin hanteerbaar is gebleven als maatstaf ter uitvoering van het openbare-ordebeleid bij de beoordeling van naturalisatieverzoeken. Deze uitspraak van de Afdeling is lezenswaardig omdat de

staatssecretaris ten tijde van de uitspraak (29 april 2015), door middel van een beleidswijziging het drempelbedrag reeds had aangepast (besluit van 1 april 2015). Met die beleidswijziging wordt het drempelbedrag, zoals genoemd in art. 9 lid 1, aanhef en onder a Rijkswet op het Nederlandschap (RWN) per 1 juli 2015 alsnog verhoogd.

In deze annotatie zal de vraag centraal staan waarom de Afdeling niet heeft geoordeeld dat, door het achterwege laten van de indexering, het drempelbedrag niet hanteerbaar is geworden. Ik zal deze vraag aan de hand van de volgende onderwerpen bespreken. Allereerst zal ik ingaan op de verschillende mogelijkheden die de Afdeling na vernietiging van een besluit ter beschikking staan. Hierna leg ik uit dat het merkwaardig is dat de Afdeling niet oordeelt dat het achterwege laten van indexering niet kan in het kader van de hanteerbaarheid van het drempelbedrag, maar de staatssecretaris de ruimte laat zijn beslissing op bezwaar opnieuw te motiveren. Vervolgens zal ik een vergelijking maken met andere rechtsgebieden waar met geldontwaarding rekening wordt gehouden. Hierna zal ik de beleidswijziging van 1 april 2015 bespreken. Afsluitend ga ik in op de vraag of het ontbreken van indexering na de voornoemde beleidswijziging in de toekomst opnieuw tot onduidelijkheid kan leiden. Onderstaand zal ik eerst de belangrijkste feiten en omstandigheden samenvatten.

2. Bij besluit van 9 september 2013 heeft de staatssecretaris het verzoek van appellant om hem het Nederlandschap te verlenen, afgewezen. Het verzoek om naturalisatie wordt ingevolge art. 9, eerste lid, aanhef en onder a RWN afgewezen omdat appellant een geldboete van € 600 opgelegd heeft gekregen wegens rijden onder invloed. Op grond van voornoemd artikel uit de RWN kan naturalisatie worden afgewezen, indien er op grond van het gedrag van de verzoeker ernstige vermoedens bestaan dat hij, kort gezegd, een openbare-orde gevaar oplevert. De Handleiding voor de toepassing van de RWN 2003 (hierna: de Handleiding) werkt dit openbare-orde gevaar nader uit. Op het moment van de beslissing op bezwaar stond in de Handleiding, in de toelichting op art. 9 RWN, dat een transactie of geldboete wegens een misdrijf gedurende vier jaar (de rehabilitatieperiode) leidt tot afwijzing van het naturalisatieverzoek, indien deze transactie of geldboete hoger is dan € 453,78 (het drempelbedrag). Het drempelbedrag is in 1994 gesteld op f 1.000, omgerekend € 453,78 en is sindsdien niet meer gewijzigd. De Handleiding houdt geen rekening met de geldelijke inflatie. Aangezien geldboetes in de zin van art. 23 lid 9 Wetboek van Strafrecht in het kader van de inflatie wel worden verhoogd, heeft dit tot gevolg dat het drempelbedrag relatief lager wordt. Appellant betoogt in de procedure dat dit onredelijk is. Indien het drempelbedrag vanaf 1994 was geïndexeerd zou dit inmiddels zijn opgelopen tot € 626,22. De boete opgelegd aan appellant zit onder dit bedrag. De staatssecretaris geeft in reactie aan dat het huidige drempelbedrag de vraag beantwoordt of er een ernstig vermoeden bestaat dat een verzoeker een gevaar vormt voor de openbare orde. Het ontbreken van indexering doet daar niet aan af, aldus de staatssecretaris. Niettemin betwist de staatssecretaris de geschetste geldontwaarding niet. De Afdeling oordeelt dat het op de weg van de staatssecretaris had gelegen nader uiteen te zetten waarom het drempelbedrag, dat sinds 1994 ongewijzigd is gebleven, toch hanteerbaar zou zijn als maatstaf ter uitvoering van het openbare-ordebeleid bij de beoordeling van naturalisatieverzoeken. De rechtbank heeft dit niet onderkend, zodat haar uitspraak van 24 juli 2014 wordt vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank had behoren te doen, vernietigt de Afdeling de uitspraak en de beslissing op bezwaar. Zij draagt de staatssecretaris op een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen met inachtneming van hetgeen in bovenstaande uitspraak is overwogen.
3. In bovenstaande uitspraak vernietigt de Afdeling de beslissing op bezwaar en geeft de Afdeling de

staatssecretaris de gelegenheid om de beslissing op bezwaar opnieuw te motiveren. De staatssecretaris kan het bezwaar dus opnieuw ongegrond verklaren. De Afdeling heeft ingevolge art. 8:72 lid 3, onder b Algemene wet bestuursrecht (Awb) de mogelijkheid om zelf in de zaak te voorzien. Dit wordt ook wel finale geschilbeslechting genoemd. De uitspraak van de Afdeling treedt in dat geval in de plaats van het vernietigde besluit. De Afdeling mag niet zelf in de zaak voorzien indien er nog een nadere belangenafweging moet plaatsvinden of de feiten nog niet geheel duidelijk zijn (ABRvS 11 februari 2009, *LJN BH2565*, *AB 2009/224* en ABRvS 9 februari 2011, *LJN BP3670*, *AB 2011/65* en *JB 2011/69*; ABRvS 20 maart 2013, *LJN BZ4937*, *AB 2013/359* en *JB 2013/92*). De staatssecretaris heeft de wettelijke bevoegdheid gekregen om het openbare orde begrip in naturalisatiezaken nader in te vullen en hij heeft zodoende een grote beleidsvrijheid. Het is dan ook begrijpelijk dat de Afdeling de zaak terughoudend toetst. Ook in een soortgelijke uitspraak van de Afdeling van 10 juni 2015 (ABRvS 10 juni 2015, *ECLI:NL:RVS:2015:1807*) wordt de beslissing op bezwaar vernietigd en mag de staatssecretaris zijn besluit opnieuw motiveren. Zo oordeelt de Afdeling (r.o. 3.1, tweede alinea) dat 'het op de weg van de staatssecretaris had gelegen nader uiteen te zetten waarom het drempelbedrag (...) hanteerbaar is gebleven'. De Afdeling verwijst hierbij naar bovenstaande uitspraak van 29 april 2015.

4. De Afdeling geeft in onderhavige uitspraak niet aan of het ontbreken van indexering onrechtmatig is. Het bevreemdt dat de staatssecretaris opnieuw de gelegenheid krijgt te beargumenteren dat het drempelbedrag, ook zonder indexering, voldoet aan de invulling van het openbare-orde begrip. De staatssecretaris heeft in de procedure reeds gemotiveerd dat het drempelbedrag hanteerbaar is ondanks het ontbreken van indexering. Desondanks heeft de Afdeling in onderhavige uitspraak gevraagd om een nieuwe motivering door de staatssecretaris. De staatssecretaris heeft de wettelijke bevoegdheid om het openbare orde begrip nader in te vullen en de Afdeling dient de invulling van dit begrip daarom marginaal te toetsen. Soms leidt deze terughoudende toetsing echter tot merkwaardige uitspraken, waarbij de Afdeling de invulling van een begrip van de staatssecretaris volgt, ook al is het duidelijk dat de invulling objectief gezien onjuist is (zie ook: C. Grütters, *De aarde is plat*, *NJB 2015/681*, afl. 14, p. 884). Als het bestuur op basis van een wettelijke bevoegdheid een volstrekt onlogische invulling geeft aan een begrip dan kan een rechter daar niet aankomen. In de onderhavige uitspraak heeft de staatssecretaris de bevoegdheid gekregen om het openbare-orde begrip in te vullen. De staatssecretaris heeft ervoor gekozen om dit begrip in te vullen aan de hand van een drempelbedrag zonder indexering. Waar een gemiddeld mens bij 'een gevaar voor de openbare orde' denkt aan het plegen van een moord of een ander ernstig geweldsdelict, gebruikt de staatssecretaris het drempelbedrag ter invulling van het begrip. Zelfs nu het drempelbedrag, zoals beschreven, elk jaar relatief lager wordt door het ontbreken van indexering, blijft de staatssecretaris vasthouden aan zijn invulling van het begrip. Dit is merkwaardig nu in andere rechtsgebieden wel rekening wordt gehouden met indexering.
5. In het bestuursrecht, civiel recht en in het strafrecht wordt rekening gehouden met geldontwaarding. In het bestuursrecht wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met geldontwaarding bij onteigeningszaken. Zo is het vaste jurisprudentie dat artikel 1 Eerste Protocol bij het Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) individuen bescherming biedt tegen geldontwaarding bij onteigeningszaken (EHRM 2 juli 2002, *Motais de Narbonne t. Frankrijk*, *RJD 2002*, *EHRC 2002,71*, m.nt. Schokkenbroek en EHRM 9 juli 1997, *Akkus t. Turkije*, *RJD 1997*). Ook in het civiele recht, bij schadevergoedingszaken houdt de Hoge Raad rekening met geldontwaarding. Zo dient de rechter bij zijn begroting van de schade te letten op de opgetreden

geldontwaarding (Hoge Raad 17 november 2000, *NJ* 2001/215). Appellant verwijst in de onderhavige zaak naar de indexering van strafrechtelijke boetes en de consumentenprijsindex, waarbij ook rekening wordt gehouden met geldontwaarding. Het is niet van belang of degene die een beroep doet op geldwaardering geld ontvangt (zoals bij onteigenings- en schadevergoedingszaken) of geld moet betalen (zoals bij boetes). In alle voorbeelden is er een bedrag vastgesteld. Na verloop van tijd verliest het bedrag door inflatie aan waarde en om die reden wordt in voornoemde voorbeelden rekening gehouden met geldontwaarding. Vandaar dat het bij de toepassing van het drempelbedrag logisch zou zijn indexering aan te brengen.

6. Bij besluit van 1 april 2015 is de Handleiding gewijzigd (Besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 1 april 2015, WBN 2015/3, houdende wijziging van De Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlandschap 2003, hierna: de Wijziging van de Handleiding). Zo is het drempelbedrag verhoogd naar € 810. In de toelichting op deze wijziging schrijft de staatssecretaris: “De geldbedragen die in het openbare orde beleid worden gehanteerd, zijn sinds 1994 niet aangepast. Omdat de vermogenssancties ter zake van misdrijven in de loop der jaren aanzienlijk zijn verhoogd worden om recht te blijven doen aan het oorspronkelijke beleidskader de geldbedragen in het openbare orde beleid daarmee in overeenstemming gebracht. De wetgever heeft met het in de RWN gehanteerde bedrag een verband aangebracht tussen de zwaarte van een gesanctioneerd misdrijf, de hoogte van de opgelegde boete en het verkrijgen van het Nederlandschap. (...) Dit houdt in dat het huidige bedrag van € 453,78 wordt gewijzigd in € 810. Bij optie- en naturalisatieprocedures waarover op het moment van inwerkingtreden van dit WBN nog geen beslissing is genomen zullen bij het aanleggen van de openbare orde toets de nieuwe geldbedragen worden gehanteerd.”

In de toelichting op de Wijziging van de Handleiding wordt een redenering gevolgd die tegengesteld is aan die van de staatssecretaris in de onderhavige uitspraak. In de toelichting erkent de staatssecretaris namelijk dat het drempelbedrag in de toekomst niet hanteerbaar is door het ontbreken van indexering. De beleidswijziging is ingegaan per 1 juli 2015, dus na de uitspraak van 29 april 2015. Zoals gesteld, was de motivering al bekend op het moment van de uitspraak. Het wijzigingsbesluit is immers van 1 april 2015.

7. De Afdeling toetst in het bestuursrecht *ex tunc* (zie bijvoorbeeld ABRvS 21 april 2004, *AB* 2004/379, m.nt. TN onder *AB* 2004/380). Dit houdt in dat zij toetst aan de feiten en omstandigheden zoals die zich voordeden ten tijde van de beslissing op bezwaar. Die feiten en omstandigheden heeft de staatssecretaris immers ook meegewogen in zijn oordeel. Het is dan ook begrijpelijk dat de Afdeling in bovenstaande uitspraak geen waarde hecht aan de Wijziging van de Handleiding en het oude drempelbedrag hanteert. Zo ontstaat er wel een merkwaardige situatie waarin de Afdeling de staatssecretaris vraagt zijn besluit nader te motiveren, terwijl de staatssecretaris in het nieuwe beleid heeft neergelegd dat hij het drempelbedrag wijzigt.
8. Uit de toelichting op de Wijziging van de Handleiding blijkt dat in naturalisatieprocedures waarover op het moment van de inwerkingtreding van de Wijziging van de Handleiding, dus op 1 juli 2015, nog geen beslissing is genomen, het verhoogde drempelbedrag zal gelden. In dit verband is het de vraag wanneer sprake is van een beslissing. Zijn dit enkel de primaire beslissingen of ook de beslissingen op bezwaar? Mijns inziens dient het verhoogde drempelbedrag ook te worden toegepast bij de beoordeling van het bezwaar. De beslissing op bezwaar is immers ook een ‘beslissing’ in het kader van art. 1:3 Awb. Bij de naturalisatieverzoeken die na 1 juli 2015 door de staatssecretaris beoordeeld worden, zal het verhoogde drempelbedrag worden toegepast. Het

juridisch geschil ontstaan door het ontbreken van indexering lijkt daarmee opgelost. Echter, met de wijziging van de Handleiding is wederom niet voorzien in een indexering, zodat de hanteerbaarheid van het verhoogde bedrag in de toekomst mogelijk weer ter discussie komt te staan.

Voetnoten

 Masterstudent ondernemingsrecht en staats- en bestuursrecht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden.